

Till kommunstyrelsens ledamöter

Ljusterö 5 Maj 2009

Inför kommunstyrelsens möte i maj

Vid kommunstyrelsens möte i maj planeras beslut fattas ang. det planeringsunderlag för vindkraft som kommunen tagit fram.

Om dokumentet fastställs utan att ändras innebär det att ett skyddsavstånd mellan vindkraftverk och bostadsfastighet på 700 m ska användas vid kommunens prövning av bygglov för vindkraftverk.

Detta avstånd är för kort i en skärgårdsmiljö som Ljusterö. Avståndet måste vara minst 1000 m, som det är t.ex. på Gotland, för att undvika för stora störningar hos kringboende.

- De vindkraftverk som planeras på Ljusterö är p.g.a vindförhållandena betydligt högre än de verk som hittills byggts i Sverige. Buller och skuggeffekter sprider sig därför längre sträckor än vad som tidigare förekommit.
- Att Ljusterö ingår i riksintresse för friluftslivet och dess karaktär som skärgårdsö medför att skyddsavstånd på mindre än 1000 m inte kan vara aktuellt. Frånvaron av buller är viktigare i skärgårdsmiljön än på andra platser
- Om 700 m skyddsavstånd används i en relativt tätt bebyggd miljö som Ljusterö så kommer ett stort antal hus befinna sig på mindre än 1000 m avstånd från vindkraftsverken, och utsättas för bullernivåer på minst 38 dB, vilket är klart över ett rimligt gränsvärde i skärgårdsmiljö

I slutet av dokumentet visas vilka områden i kommunen som kan komma i fråga om skyddsavståndet sätts till 1000 m. Inga skäl finns för att använda ett mindre skyddsavstånd än så. **Varför ska Ljusteröbor behöva acceptera mer störningar än Gotlänningar, trots att värdet av vinden är lägre hos oss?**

Med vänlig hälsning

FÖRENINGEN FÖR LJUSTERÖ MILJÖ OCH NATUR

Skyddsavstånd

- Planeringsbegrepp för att tillse att omkringboende inte blir orimligt störda
- Gotlands kommun har störst erfarenhet av vindkraft i Sverige.
- Kommunfullmäktige antog 1997/1999 "Riktlinjer för hantering av ärenden vid lokaliseringsprövning av vindkraft på Gotland"
 - Avståndet mellan boende och vindkraftverk bör i normalfallet vara 1000 meter. Byggnadsnämnden kan i speciella fall utifrån buller, ljus, topografiska förhållanden och väderstreck överväga en flexibel skyddszon om 500 - 1000 m.
 - Avståndet mellan nya verk eller vindkraftsparker ska vara minst 3 km. Detta avstånd gäller ej för gårdsverken. Avsteg från detta avståndskriterium kan medges för att möjliggöra en komplettering i ett sammanhang av en redan byggd grupp (2 eller flera verk). Detta gäller där ansökan inkommit före den 1 april år 2000 eller verk som lämplighetsprövas i detaljplan.
 - Gårdsverk - en etablering av verk i anslutning till jordbruksenheter eller bostadsenheter får ske om det är förenligt med gårdens/bostadens kulturhistoriska värden. Den maximala tornhöjden för gårdsverk är 30 m och minimiavståndet till den egna bostadsenheten är endast skyddsavståndet, d.v.s. tornhöjden + 3xrotordiameter.
- På Ljusterö saknas i stort sett platser där närmaste bostadshus är på mer än 1000 m avstånd
- Eftersom de planerade kraftverken på Ljusterö är extra höga breder ljud och skuggeffekter ut sig längre än vid normalstora kraftverk
- Över hav breder ljud och visuella effekter ut sig längre

Buller (i)

- Föreslagna kraftverk placerade för att (precis) undvika att något bostadshus utsätts för 40 dB
- Stora delar av ön utsätts för mer än 35 dB – maxnivån i planlagt fritidshusområde, och ett mycket stort antal hus får 38-40 dB
- Naturvårdsverket:
 - Rapport ”Störningar från vindkraftverk: undersökning bland människor boende i närheten av vindkraftverk”:
 - 20 procent upplevde sig som mycket störda vid ljudnivån 37,5-40 dBA.
 - Större upplevda störningar i miljöer som i grunden är tysta (landsbygd) och i kuperade landskap
 - Rapport ”Vindkraftverk på land”: ”Det är särskilt viktigt att ljudet beaktas vid lokalisering av vindkraftverk i områden med låg bullernivå som exempelvis i fjäll, kustområden som är attraktiva för friluftsliv och där en ostörd miljö eftersträvas.”
 - Riktvärden för vindkraftsbuller: ”För vissa områden där ljudmiljön är särskilt viktig och där en bullerfri miljö eftersträvas, exempelvis i fjäll och skärgårdar, bör värdet vara lägre än 40 dBA.”

Buller (ii)

- Bullernivån i strövområden betydligt över 55 dB – naturupplevelsen omintetgjord
- Stora tveksamheter finns vid beräkningarna av bullernivåerna
 - Höjden på tornen och verkens effekt på nya oprövade nivåer
 - I och med tornens höjd uppkommer buller även när vinden är stilla vid marken
 - förväntad ”maskeringseffekt” får ej effekt. Trots detta baseras beräkningarna på denna maskering
 - Flera exempel finns runt om i Sverige på bullerberäkningar baserade på mindre verk (0,5-1,5 MW) än de facto ansökt om (2-3 MW), och som ligger till grund för energiberäkningarna. Oklart vad som gäller i Kraftörs förslag
 - Oklart om beräkningsmodellerna tar hänsyn till ljudets längre utbredning över hav
- Sammantaget mycket stor förändring av öns karaktär

Riksintressen för vindbruk

- Länsstyrelserna och energimyndigheten, i samråd med andra berörda myndigheter, har 2008 gjort en ny inventering av riksintressen för vindbruk, och därvid ökat områdena från 49 områden (2004) till 423 områden
- Att ett område är angivet som riksintresse för vindbruk, innebär att Energimyndigheten bedömer området som särskilt lämpligt för elproduktion från vindkraft.
- Ljusterö utgör inte ett riksintresse för vindkraft
 - För dåliga vindförutsättningar
 - För stora motstridande intressen
- Energimyndigheten bedömer att 2008 års riksintressen möjliggör en elproduktion på cirka 20 terawattimmar
 - Riksdagens mål 10 terawattimmar

OMRÅDEN AV RIKSINTRESSE VINDBRUK 2008
ÖVERSIKT

